

**DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
0026 OSLO
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2521-

Dato
15. april 2026

Dokument 8:261 S (2025-2026) Representantforslag om en helhetlig plan for mer arealvennlig utbygging av landvind

Jeg viser til oversendelse fra energi- og miljøkomiteen av 7. april d.å. der det bes om vurdering av Dokument 8:261 S (2025-2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Ingrid Liland, Margit Bye, Siren Julianne Jensen og Oda Indgaard om en helhetlig plan for mer arealvennlig utbygging av landvind.

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en helhetlig nasjonal plan i samråd med fylkeskommunene for natur- og arealvennlig utbygging av fornybar energi. Planen skal

- *kartlegge og identifisere hvilke områder i Norge som egner seg for nye utbygginger av fornybar energi, herunder vindkraft, solkraft i stor skala, energilagring og nødvendig nettinfrastruktur*
- *fastsette hvilke områder som ikke skal åpnes for utbygging, herunder inngrepsfrie naturområder, viktige reindriftsområder, områder med betydelige natur- eller friluftsverdier og områder med særlige landskaps- eller kulturminneverdier*
- *sikre at nye energiutbygginger så langt som mulig lokaliseres i områder som allerede er bygget, ut industrialisert eller er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet, og dermed minimere inngrep i verdifull natur*
- *sikre en fleksibel praktisering av avstandskravene for større vindkraftverk, slik at nye energiutbygginger kan lokaliseres i områder som allerede er bygget ut, industrialisert eller sterkt påvirket av menneskelig aktivitet, samtidig som støygrenser og andre hensyn ivaretas.*

Jeg deler forslagsstillernes vurdering av at Norge vil ha behov for mer fornybar kraftproduksjon i årene framover. Vi har derfor i hele regjeringsperioden prioritert arbeidet med å effektivisere konsesjonsprosessene og sikre god saksbehandlingskapasitet. Regjeringen har styrket energimyndighetene betydelig, og det jobbes fortløpende med effektivisering av konsesjonsbehandlingen. Energimyndighetene er derfor i stand til å ta imot og behandle et økende antall prosjekter.

Det er også riktig som forslagsstillerne peker på, at utbygging av fornybar energi medfører arealinngrep. Alle større fornybarprosjekter, både for produksjon og overføring av kraft, har virkninger for næringsliv, lokalsamfunn, natur og andre arealinteresser. Det er vurderingene og avveiningene av fordeler mot ulemper som er konsesjonsbehandling. Konsesjonsbehandlingen følger lovfestede prosesser, som blant annet omfatter energi- og vassdragslovgivningen, plan- og bygningsloven herunder bestemmelser om konsekvensutredninger, forvaltningsloven, kulturminneloven, naturmangfoldloven, sameloven mv. Konsesjonsmyndigheten skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak i saken fattes.

Jeg er ikke enig med forslagsstillerne i at en overordnet nasjonal plan for nye fornybarutbygginger er nødvendig for å gjøre helhetlige vurderinger av arealbruk. Hvilke virkninger en utbygging vil ha må alltid ta utgangspunkt i miljø- og samfunnsinteressene på stedet. Et arbeid med å lage en overordnet plan for all fornybarutbygging vil være svært tid- og ressurskrevende, og gå på bekostning av andre oppgaver, herunder arbeidet med behandling av konkrete konsesjonssaker. Jeg mener videre at det ikke er en selvfølge at et arbeid med en overordnet nasjonal plan for fornybarutbygging vil være konfliktdepende, heller ikke for den nødvendige etterfølgende konsesjonsbehandlingen. Erfaringene med den delen av Nasjonal ramme for vindkraft på land som innebar kartfesting av de mest egnede områdene for nye vindkraftutbygginger, viser dette.

Jeg viser også til at fylkeskommunene er regional planmyndighet, og i noen fylker er det allerede satt i gang arbeid med å utarbeide regionale føringer for fornybar kraft. Dette kan lede til større grad av lokal og regional forankring av utbygging av fornybar energi.

Det er behov for mer fornybar kraft og mer nett, og jeg mener vi bør prioritere tiltak som sikrer at vi behandler disse prosjektene på en mest mulig effektiv måte. Jeg mener derfor vi nå må rette fokus på å behandle konkrete prosjekter, og gjøre behandlingen av prosjekter mer effektiv.

På denne bakgrunn anbefaler jeg at forslaget ikke vedtas.

2. Stortinget ber regjeringen videreutvikle Miljødirektoratets kart over grå arealer ved å innføre et skille mellom bebygde områder og transformerbare grå arealer.

Kommunal- og distriktsministeren har følgende vurdering av forslaget:

«Arbeidet med å forbedre kartet over grå arealer pågår kontinuerlig, slik at det blir mer anvendbart. Det er i dag fullt mulig å skille mellom bebygde arealer og transformerbare arealer, ved bruk av digitale verktøy (GIS-verktøy).»

Ettersom forslaget omhandler Miljødirektoratet, har jeg også bedt klima- og miljøministeren gi sin vurdering. Klima- og miljøministeren har gjort følgende vurdering av forslaget:

«Miljødirektoratet og Kartverket lanserte et kart over grå arealer i desember 2025 etter bestilling fra Klima- og miljødepartementet. Etter lanseringen har departementet hatt dialog med Miljødirektoratet om hvordan kartet kan utvikles videre. Som del av dette innhentes det nå mer kunnskap med sikte på at kartet framover skal gi størst mulig nytte for ulike aktører. Jeg er med andre ord enig i at vi bør se på en videreutvikling av kartet, og det er vi allerede godt i gang med.

Når det gjelder skillet mellom bebygde og transformerbare arealer vil jeg understreke at det er en rekke forhold som avgjør om et areal er egnet for transformasjon. Arealbruk besluttes i de ordinære og eksisterende planprosessene basert på konkrete vurderinger fra sak til sak. Det kan derfor være uheldig om et statlig kartprodukt foregriper disse prosessene og forhåndsklassifiserer arealer som transformerbare. Jeg mener det trolig vil være mer hensiktsmessig – og mer i tråd med intensjonen til forslaget – om kartet utvikles til å gi oversikt over de ulike egenskapene ved de grå arealene og dermed forenkler arbeidet med å finne egnet areal for konkrete prosjekter. Jeg mener derfor at forslaget ikke bør vedtas, og at kartet heller videreutvikles etter faglige råd og vurderinger.»

Jeg anbefaler på bakgrunn av disse vurderingene at forslaget ikke vedtas.

3. Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan naturregnskap for prosjekter kan danne grunnlag for framtidige krav om naturnøytralitet i konsesjoner og planreguleringer, og legge til rette for bruk av økologisk kompensasjon i konsesjoner til vindkraft- og vassdragsanlegg.

Klima- og miljøministeren har følgende vurdering av forslaget:

«Jeg viser til omtalen av prosjektbaserte naturregnskap i Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold (naturmeldingen). Prosjektbaserte naturregnskap inngår i Miljødirektoratets arbeid med naturregnskap. I naturmeldingen viste regjeringen til at et økende antall bransjer og bedrifter ser på hvordan prosjektbaserte naturregnskap kan bidra til bedre styring og dokumentasjon av prosjekter. Jeg har hatt dialog med flere av disse, og følger utviklingen på området. Jeg er opptatt av at prosjektbaserte naturregnskap blir et verktøy som gjør det lettere å ta hensyn til natur i utviklingen av prosjekter og som kan følge utviklingen gjennom prosjektets levetid. Videre er jeg opptatt av at vi finner gode koblinger til andre føringer, regelverk og kunnskapsgrunnlag. Dette er sentralt i Miljødirektoratets arbeid med utvikling av veiledning og tilrettelegging for prosjektbaserte naturregnskap.

Prosjektbaserte naturregnskap vil kunne bidra til å vurdere om prosjekter er negative, nøytrale eller positive i forhold til natur. Dette vil innebære en metodisk vektning mellom positive og negative virkninger av prosjektet. Jeg er i dette opptatt av at miljøintegriteten ivaretas for å unngå at naturregnskap blir et verktøy for grønnvasking. Jeg vil også understreke at det per i dag ikke er tatt stilling til hvordan ulike nøytralitetskrav kan eller bør utformes, herunder om det bør stilles krav på prosjektnivå. Jeg mener det i første omgang er hensiktsmessig å la Miljødirektoratet fortsette det pågående arbeidet med generell veiledning og tilrettelegging før vi nærmere vurderer bruk i konkrete konsesjons- og planprosesser. Jeg mener på dette grunnlag at forslaget ikke bør vedtas nå.»

Jeg anbefaler på bakgrunn av vurderingen fra klima- og miljøministeren at forslaget ikke vedtas.

4. Stortinget ber regjeringen fjerne antallsbegrensningen i energilovforskriften § 3-1 for vindturbiner i og ved næringsbygg.

Konsesjonsplikten for elektriske anlegg følger av energiloven § 3-1 første ledd. Etter energiloven § 3-1 annet ledd første punktum kan departementet fastsette ved forskrift «hvor høy spenning eller hvilken installert effekt et elektrisk anlegg skal ha for at første ledd får anvendelse». Energilovforskriften (enf.) § 3-1 første og annet ledd lyder:

«Konsesjonspliktige elektriske anlegg etter loven § 3-1 er anlegg med spenning over 1000 volt vekselstrøm/1500 volt likestrøm.

Vindkraftanlegg på land er ikke konsesjonspliktig når den installerte effekten i anlegget er inntil 1 MW. Omfatter vindkraftanlegget til sammen mer enn fem vindturbiner, foreligger det likevel konsesjonsplikt etter første ledd. Norges vassdrags- og energidirektorat kan i tvilstilfeller avgjøre hvorvidt konsesjonsplikt foreligger.»

Hensikten med å innføre en effektgrense for konsesjonspliktige vindkraftanlegg, var å få en klar regel for hvilke vindkraftanlegg som krevde konsesjon etter energiloven, og hvilke som kun krever kommunal avklaring etter plan- og bygningsloven. Bakgrunnen for antallsbegrensningen var å sørge for at arealbruken ble begrenset for tiltak som ikke krever konsesjon etter energiloven.

Konsesjonsregelverket er til for at myndighetene skal kunne regulere og kontrollere at bl.a. produksjon av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. Jeg forstår forslagsstillerne slik at de mener at regelverket ikke bør stå i veien for at det tas i bruk ny teknologi hvor konsekvensene for natur og miljø er små. Dette er jeg enig i. Jeg er åpen for å vurdere om dagens antallsbegrensning i energilovforskriften § 3-1 annet ledd bør videreføres eller ikke. Jeg mener imidlertid at det ikke er grunn til å begrense denne vurderingen til vindkraftanlegg i eller ved næringsbygg.

5. Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som kan heve terskelen for å fremme planinitiativ for landvind, med sikte på å redusere belastningen på kommunal forvaltning og bidra til at kun tilstrekkelig modne prosjekter fremmes.

Ettersom forslaget omhandler plan- og bygningsloven, har jeg bedt om kommunal- og distriktsministerens vurdering. Kommunal- og distriktsministeren har følgende vurdering av forslaget:

«Retten til å fremme private planforslag er en viktig del av plansystemet, og forslaget om å heve terskelen for å fremme slikt planinitiativ for landvind vil bryte med dette prinsippet. Regjeringen er opptatt av at beslutninger i kommunen skal tas på et best mulig grunnlag, og mener det er vil være uheldig å innføre tiltak som kan innebære begrensninger i mulighetene for at planinitiativ kan fremmes og konsekvensutredes.»

Jeg anbefaler at forslaget ikke vedtas.

6. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en utredningsplikt i vindkraftsaker, slik at kommunen må innhente tilstrekkelig informasjon før den kan avslå en søknad. Samtidig skal Norges vassdrags- og energidirektorat sin hjemmel for tidlig saksavslutning videreføres og utvides med skjerpede krav til natur, miljø og samiske rettigheter.

Jeg har bedt kommunal- og distriktsministeren om å vurdere den delen av forslaget som retter seg mot en utredningsplikt for kommunen i medhold av plan- og bygningsloven. Kommunal- og distriktsministeren har følgende vurdering:

«Retten til å fremme private forslag til detaljregulering ble ved lovendring i plan- og bygningsloven 1. juli 2023 utvidet til å gjelde områderegulering for vindkraftanlegg. Slike private planinitiativ omfattes av forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering. I forskriften stilles en rekke krav til innhold i planforslaget før det kan sendes til kommunen med forespørsel om oppstartmøte. Disse kravene er langt på veg foreløpige utredninger, som skal gi kommunen et grunnlag for å ta stilling til planinitiativet.

Jeg mener det er viktig at kommunene er seg sitt ansvar i vindkraftsaker bevisst. Jeg vil berømme de kommunene som har tatt inn over seg gjeldende politikk og tar ansvar for å finne områder som kan være egnet til vindkraft, og som ønsker å bidra til utvikling av fornybar energi som har stor samfunnsmessig betydning. Jeg mener vi må vurdere alle gode tiltak som kan bidra til å øke kraftproduksjonen i landet. Samtidig er det viktig at vi ikke rokker ved prinsippet om at vertskommunene bør kunne si ja eller nei til et konkret vindkraftprosjekt. En mulighet er å revidere forskriften slik at den blir bedre tilpasset private planinitiativ om områdereguleringer for vindkraft. Dette kan bidra til at kommunene får et enda bedre grunnlag for å kunne ta stilling til planinitiativ om vindkraft. Det kan også vurderes andre tiltak eller endringer, inkl. endringer i reglene for områderegulering av vindkraft etter plan- og bygningsloven, som bidrar til at flere vindkraftprosjekter utredes, og ikke stoppes i tidlig fase.

Kommunenes kunnskapsgrunnlag vil også avhenge av om de har tatt stilling til vindkraft i sine kommuneplaner. Kommuner som gjennom sin overordnede planlegging har vurdert mulige arealer for vindkraftutbygging, vil ha et bedre grunnlag for å ta stilling til private planinitiativ».

Jeg slutter meg til kommunal- og distriktsministerens vurderinger når det gjelder utredningsplikt.

Til den delen av forslaget som retter seg mot hjemmel for tidlig saksavslutning etter energiloven § 2-1, vil jeg bemerke at den gir konsesjonsmyndigheten adgang til å avslutte behandlingen av en melding med forslag til utredningsprogram i nærmere bestemte tilfeller. Det klare utgangspunktet er fortsatt at NVE skal fastsette utredningsprogram for meldte prosjekter. Bestemmelsen ble ikraftsatt 1. juli 2025, og det er så langt begrenset forvaltningspraksis rundt bestemmelsen. Bestemmelsen er en «kan»-bestemmelse. Konsesjonsmyndigheten har ikke plikt til å avslutte behandlingen av en melding selv om vilkårene i energiloven § 2-1 annet ledd er oppfylt.

Et av alternativene for tidlig saksavslutning er dersom tiltaket vil medføre «vesentlige ulemper for miljø eller annen arealbruk som klart overstiger nytten ved tiltaket», jf. energiloven § 2-1 annet ledd bokstav d. Dette er det alternativet som i størst grad åpner for skjønnsmessige vurderinger. Om vilkåret for å bruke hjemmelen er oppfylt, må vurderes konkret. Jeg minner imidlertid om at prosjektene på dette tidspunktet er på stadiet før de er konsekvensutredet, og advarer derfor mot å stille skjerpede krav til prosjektet allerede i denne fasen.

Det er et grunnvilkår for bruk av hjemmelen at det må være «klart» at søknaden om konsesjon til tiltaket vil bli avslått. Dette innebærer et relativt strengt beviskrav. Det må foreligge tilstrekkelig kunnskap på beslutningstidspunktet om de faktiske forholdene som kan begrunne et avslag. Hvis beviskravet ikke er oppfylt, skal konsesjonsmyndigheten fastsette utredningsprogram, og tiltaket skal vurderes på vanlig måte gjennom konsekvensutredning og konsesjonsbehandling, med de krav som stilles i KU-forskriften.

Flere av høringsinstansene fremhevet viktigheten av å oppstille objektive og forutsigbare kriterier for adgangen til å bruke hjemmelen for tidlig saksavslutning, herunder at det må være en høy terskel for å avslutte saken på et såpass tidlig tidspunkt i konsesjonsprosessen. Energi- og miljøkomiteen framhevet også at ordningen med tidlig saksavslutning må «praktiseres restriktivt», jf. Innst. 232 L (2024-2025) pkt. 3.1.

Jeg mener dagens hjemmel for tidlig saksavslutning etter energiloven § 2-1 annet ledd bør beholdes slik den ble vedtatt av Stortinget for under ett år siden. Jeg anbefaler derfor at forslaget om å skjerpe kravene i energiloven § 2-1 ikke vedtas.

7. Stortinget ber regjeringen utrede en nabokompensasjonsordning hvor opptil to prosent av vindkraftverkets inntekter går til naboholdningene, etter inspirasjon fra Sverige, Danmark og andre land med lignende ordninger.

Jeg er enig med forslagsstillerne i at lokal aksept er viktig for gjennomføringen av nye fornybarprosjekter. Regjeringen har derfor lagt til rette for at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til rådighet for vindkraftutbygginger, skal få mer igjen ved at de blir sikret en del av verdiskapingen. Vi har vurdert flere ordninger for lokal kompensasjon.

Innføringen av grunnrenteskatt på vindkraft på land fra 2024 gir forutsigbare og trygge rammer for de som vil investere i vindkraft, samtidig som fellesskapet og lokalsamfunnet sitter igjen med en større del av overskuddet. Vi har også innført en produksjonsavgift for vindkraft på land som utbetales til vertskommunene. For 2026 er denne produksjonsavgiften på 2,42 øre per produserte kWh. Hvor mye den enkelte kommunen mottar i produksjonsavgift vil variere fra år til år. I 2025 ble det utbetalt i overkant av 330 millioner kroner til kommunene i produksjonsavgift.

I tillegg er det innført en tilskuddsordning der 0,2 øre per produserte kWh blir satt av til lokale formål, som natur, reindrift og eventuelt andre formål som er direkte påvirket av arealbruken. I områder der et reinbeitedistrikt, siida eller sameby har rettigheter i et område med vindkraftanlegg eller i et område med vindkraftanlegg i umiddelbar nærhet, går halvparten (0,1 øre per produserte kWh) til reindriften i området, og 0,1 øre per produserte kWh til natur- og friluftformål i kommunene.

Jeg mener disse ordningene er mer hensiktsmessige ordninger for å sørge for at lokalsamfunnene får en større del av verdiskapingen fra vindkraft på land. På denne bakgrunn anbefaler jeg at forslaget ikke vedtas.

8. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en preproduksjonsavgift på 0,7 øre/kWh av forventet kraftproduksjon på landvindprosjekter, som trer i kraft med en gang investeringsbeslutning er tatt.

Som varslet i Prop. 1 S (2025-2026) er regjeringen allerede i gang med å utrede en ordning for forskuttering av inntekter fra avgift på vindkraft til vertskommunene.

Jeg kan ikke se at forslaget tilfører noe til den pågående prosessen. Jeg anbefaler at forslaget ikke vedtas.

9. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i konsesjonslovgivningen for vindkraft, slik at det stilles samme krav til offentlig eierskap for nye vindkraftverk som for vannkraftverk.

Forslag om offentlig eierskap til vindkraftverk vil ha konsekvenser for grunneiere, utbyggere, investorer og staten. Tilsvarende forslag har blitt behandlet av Stortinget flere ganger

tidligere, se Dok. 8:142 S (2018-2019) og Dok. 8:171 S (2022-2023). Disse representantforslagene ble ikke vedtatt.

Jeg mener at utbygging av vindkraftverk bør gi verdiskaping både for grunneiere, det lokale næringslivet og kommunene som berøres av vindkraftanlegg, i tillegg til samfunnet for øvrig. Jeg mener imidlertid at forslaget om å innføre samme regulering for eierskap av vindkraft som for vannkraft ikke er et egnet verktøy for å oppnå dette. Vi trenger mer utbygging av fornybar energi, og dette krever kapital. Innenfor de rammene myndighetene trekker opp i lovverket, vil fortsatt privat kapital være viktig for å realisere økt kraftproduksjon i Norge.

Regelverket som er utviklet for vannkraftsektoren gjennom over hundre år, ivaretar behovene for god forvaltning av vannkraftressursene. Det er viktige forskjeller mellom utbygging av vannkraft og vindkraft, både når det gjelder teknologiene og naturressursene. Vannkraftkonsesjoner til offentlig eide aktører kan gis som tidsubegrensede konsesjoner. Konsesjoner til vindkraftverk, både til havs og til lands, gis for et begrenset tidsrom. En konsesjon etter energiloven kan gis for inntil 50 år. Den største innsatsfaktoren ved etablering av vindkraftverk er turbinene. Vindturbiner har i dag en teknisk levetid i størrelsesorden 25 til 30 år, med mulig forlengelse til 35 år i fremtiden. Hovedregelen etter energiloven er at konsesjonsperioden tilpasses det enkelte anleggets antatte tekniske og økonomiske levetid. En konsesjon etter havenergiloa kan gis for inntil 30 år.

Det er vesentlige forskjeller i levetid for vannkraft- og vindkraftanlegg. Infrastrukturen for vannkraft har en levetid langt utover hva som gjelder for vindkraftanlegg. Hundre år gamle vannkraftverk kan fortsette å utnytte den samme vannkraftressursen, hvilket betyr at en vannkraftutbygging i praksis innebærer et permanent inngrep i naturen. Dette er ikke tilfellet for vindkraftutbygginger, som har en kortere antatt teknisk levetid og der arealet lettere kan tilbakeføres, som igjen gir seg utslag i konsesjonsperiodens varighet. Dersom vindkraftverket ønskes drevet videre etter demontering av utdaterte vindturbiner, vil det være nødvendig med betydelige investeringer i nye turbiner, montasje m.m. Dette må være basert på ny konsesjon etter ordinær konsesjonsbehandling med de utredningskrav som da vil gjelde. Hvorvidt det skal gis ny konsesjon til et vindkraftverk for en ny konsesjonsperiode, må vurderes konkret av energimyndighetene.

Sammenlignet med kravene om offentlig eierskap for fallrettigheter over vannfallrettighetslovens konsesjonsgrense, framstår det som krevende å etablere et tilsvarende regelverk som går ut på at eiendom som utnyttes til vindkraftproduksjon, bare skal eies av offentlige aktører.

Etablering av produksjonsanlegg for vindkraft både til lands og til havs er kapitalintensivt. Et lovverk som binder opp statlige, fylkeskommune eller kommunale midler for å realisere disse produksjonsanleggene er etter min vurdering lite hensiktsmessig, og kan bli en betydelig hemsko for utviklingen av vindkraft. Her mener jeg tvert imot det er viktig å gripe de industrielle mulighetene som finnes, innenfor rammene som lovverket trekker opp for god ressursutnyttelse.

Myndighetene skal fortsatt ha god kontroll med både ressursforvaltning og prosjekter. Dette ivaretas i dag gjennom et omfattende konsesjonsregulverk.

I bakgrunnen for forslaget om offentlig eierskap, framgår det også at det bør vurderes hvordan offentlig eierskap kan sikres når eksisterende konsesjoner for vindkraftverk utløper og eventuelt skal fornyes. Forslag om utredning av hjemfall av nåværende privateide vindkraftanlegg til staten ved konsesjonsperiodens utløp har blitt vurdert tidligere. Jeg viser til min vurdering om dette av 12. april 2023, jf. Dok. 8:171 S (2022-2023):

«Hvis man for eksempel ser for seg bestemmelser om hjemfall til staten, slik det tidligere ble satt i konsesjoner gitt til private ved erverv og utnyttelse av vannkraft, ville det bety at eiendommene overføres vederlagsfritt til staten etter utløpt konsesjonstid. Etter hva jeg kan se vil dette skje på bekostning av grunneierens posisjon. Jeg kan ikke uten videre se at det skal være et mål i seg selv at eiendommene som kan utnyttes til vindkraftproduksjon for evig og alltid skal være på statlige hender. Reguleringen kan være til hinder for at en grunneier kan leie ut eiendommen til et vindkraftanlegg, og så få den tilbake etterpå.

Ved utløp av konsesjonen vil ikke vindturbinene ha noen verdi. Jeg mener det da gir liten mening å kreve at stat eller kommuner skal eie vindkraftverkene. Det som eventuelt gjenstår til hjemfall er øvrige elektriske anlegg, veier og grunnen. Det vil være lite poeng i at staten skal overta utrangerte turbiner og et område som kanskje uansett skal tilbakeføres. Dette kan gi konsesjonærer manglende insentiv til å faktisk oppfylle vilkåret om tilbakeføring av området etter konsesjonens utløp. Det samme vil gjelde for produksjonsanlegg for vindkraft til havs. Her foreligger det klare føringer om at konsesjonæren allerede på tildelingstidspunktet skal ha en plan for nedlegging av anlegget. Det ville være svært lite hensiktsmessig dersom staten skulle overta et anlegg som det kun var knyttet utgifter og risiko til fordi det skulle nedlegges.

Når det gjelder konsesjonærenes evne til å gjennomføre tilbakeføringen ved konsesjonens utløp, vil jeg vise til at det i gitte konsesjoner normalt er et vilkår som pålegger konsesjonær å stille en garanti som skal sikre kostnader ved en nedleggelse innen år 12 av konsesjonen. Regjeringen har på bakgrunn av anmodningsvedtak i Stortinget (anmodningsvedtak nr. 145, jf. omtale i St. prp. nr. 1 (2022-2023)) vurdert om denne ordningen fungerer som ønsket.»

På denne bakgrunn anbefaler jeg at forslaget ikke vedtas.

Med hilsen

Terje Aasland